GEMEENTE ENSCHEDE

ONZE JEUGD ONZE ZORG

VOORTGANGSRAPPORTAGE EERSTE HALFJAAR 2026

ENSCHEDE

INLEIDING

Dit is de vierde voortgangsrapportage van Onze Jeugd, Onze Zorg. In deze rapportage blikken we terug op het eerste halfjaar 2026.

De voortgangsrapportages verschijnen twee keer per jaar. Met de voortgangsrapportages houden we de gemeenteraad op de hoogte van de uitvoering van de strategienota Onze Jeugd, Onze Zorg. Op 10 juni 2024 is deze nota unaniem aangenomen door de raad.

Voor de nulmeting is 2023 het peiljaar. De eerste voortgangsrapportage met nulmeting en de voortgang van 2024 is op 30 januari 2025 toegezonden. Daarmee is een duidelijk startpunt gelegd om de ontwikkeling vanaf het begin van de strategienota te volgen. De tweede voortgangsrapportage van 11 november 2025 vult dit beeld aan met cijfers over het eerste halfjaar van 2025. De derde voortgangsrapportage, verschenen op 21 april 2026, geeft vervolgens inzicht in heel 2025.

In alle voortgangsrapportages presenteren we een vaste set van 11 indicatoren. Deze indicatoren geven inzicht in de vraag of we op koers liggen om onze doelen te behalen. Daarnaast geven we een actueel beeld van de uitvoering van de maatregelen, de investeringen en de financiële situatie. Tot slot sluiten we af met een Special, waarin we één van de maatregelen extra uitlichten. Deze keer staat het thema ‘Samen scherp op passende jeugdhulp’ centraal.

INHOUD VOORTGANGSRAPPORTAGE

- Visuele samenvatting
- Voortgang op de doelen
- Uitvoering en investeringen
- Het resultaat van afgeronde maatregelen
- Actuele financiële situatie
- Special: Samen scherp op passende jeugdhulp
- Bijlage 1: Totstandkoming indicatoren

ALGEMENE TOELICHTING BIJ DE GRAFIEKEN

- In deze rapportage vindt u cijfers t/m juni 2026. Van sommige indicatoren worden de cijfers eens per jaar verzameld of eens per 2 jaar. In dat laatste geval komt het meest recente cijfer uit 2024.
- Voor (bijna) iedere indicator hebben we een streefwaarde (in grijs) opgesteld. Deze streefwaardes zijn afgeleid van de doelstellingen. We hebben hierin aannames gedaan wat een reëel streven zou kunnen zijn.
- De y-as is voor iedere grafiek aangepast op de aantallen/percentages in deze grafiek, zodat verschillen goed zichtbaar zijn.
- We sluiten zoveel als mogelijk aan op regionale afspraken over definities en streefwaarden van indicatoren.
- Begin 2026 heeft een vergaande automatisering van de monitoring plaatsgevonden. De aanpassingen die hieruit volgen, zijn te lezen in bijlage 1.

NETWERKBIJEENKOMST ONZE JEUGD ONZE ZORG, 14 APRIL 2026

GEMEENTE ENSCHEDE

VOORTGANGSRAPPORTAGE ONZE JEUGD, ONZE ZORG

UPDATE JANUARI T/M JUNI 2026

We werken samen aan betere jeugdhulp waarin jeugdigen zoveel mogelijk in hun eigen omgeving kunnen opgroeien en waar passende jeugdhulp beschikbaar blijft voor degenen die het echt nodig hebben. We voeren onze maatregelen stap voor stap uit.

AANTAL KINDEREN IN JEUGDZORG

Het aantal jeugdigen dat gebruik maakt van jeugdhulp blijft toenemen. Deze toename komt door autonome groei, verlengingen van jeugdhulptrajecten en een beperkte uitstroom.

INSTROOM

De instroom lijkt zich te stabiliseren, maar ligt nog boven de streefwaarde uit 2023. Daarom wordt onverminderd ingezet op maatregelen die bijdragen aan een verdere afname van de instroom in de jeugdhulp.

DUURZAME UITSTROOM

Meer jeugdigen keren na afronding terug in jeugdhulp. De trend uit 2025 zet zich voort. Met de maatregelen streven we naar direct passende jeugdhulp (matched care) en duurzame resultaten om terugkeer te voorkomen.

HULP TIJDIG EN DICHTBIJ

Door praktijkondersteuners jeugd bij huisartsen, wijkcoaches op school en wijkteammedewerkers in de stadsdelen maken we ondersteuning eerder en laagdrempeliger beschikbaar. Hulp om de Hoek is inmiddels actief in vijf wijken en wordt verder uitgebreid.

THUIS OPGROEIEN

Steeds meer jeugdigen groeien thuis op. Dit sluit aan bij de beoogde beweging naar opgroeien in de eigen omgeving. Door het afnemende aantal pleegouders en passende verblijfsplekken is tijdige plaatsing niet altijd mogelijk, waardoor jeugdigen noodgedwongen thuis blijven.

FINANCIËLE MIDDELEN

Het tekort ten opzichte van de rijksmiddelen neemt af. Dit komt door extra incidentele rijksmiddelen voor 2026 en 2027. Het exploitatietekort loopt wel op door indexatieverschillen en de autonome groei uit 2025 die doorwerkt in 2026. Op de langere termijn blijft de financiële situatie onzeker.

STAND VAN ZAKEN MAATREGELEN

Van de 47 maatregelen zijn 33 maatregelen gestart. Daarvan zijn er 15 structureel ingebed of afgerond. Negen maatregelen zijn in voorbereiding. Vijf maatregelen worden in de laatste kwartalen van 2026 opgepakt.

SPECIAL

De special in deze voortgangsrapportage is: Samen scherp op passende jeugdhulp.

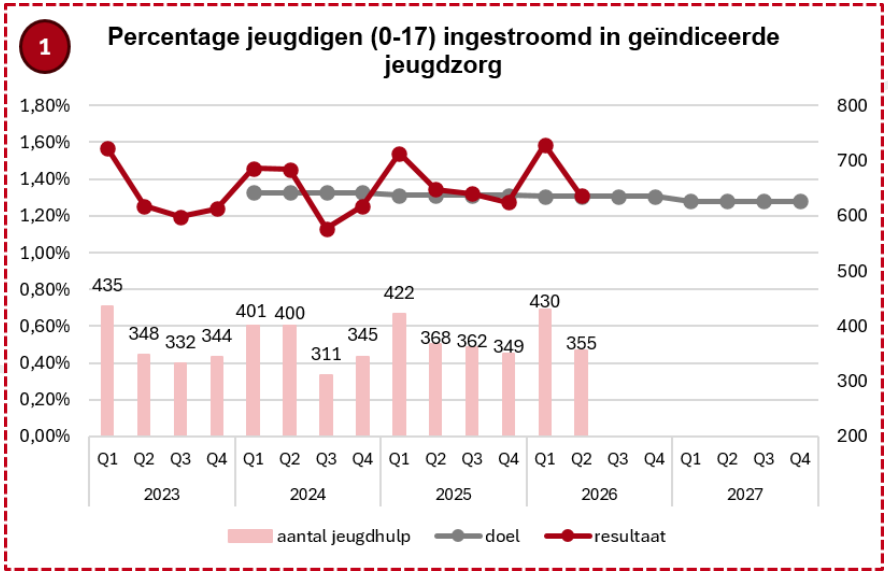
= Ligt op koers. We liggen op schema en zien positieve ontwikkelingen die aansluiten bij onze doelen. De ingezette aanpak werkt en vraagt vooral om voortzetting en borging.

= Vraagt aandacht. Er zijn signalen dat bepaalde onderdelen achterblijven of knelpunten veroorzaken. Dit vraagt om verdieping om de gewenste resultaten te behalen.

ENSCHEDE

HOE STAAT HET MET ONZE DOELEN?

DOEL 1: MINDER JEUGDIGEN HEBBEN JEUGDHULP NODIG

Deze indicator toont het percentage jeugdigen (0-17 jaar) dat per kwartaal instroomt in jeugdhulp en minimaal 6 maanden daarvoor geen jeugdhulp kreeg. In de grafiek is zichtbaar dat de instroom in jeugdhulp verschilt per kwartaal. In het eerste kwartaal is in alle jaren een duidelijke piek zichtbaar, vooral bij de inzet van ambulante behandeling en dyslexiezorg. Een mogelijke verklaring is dat er na het eerste schoolhalfjaar meer zicht ontstaat op gedragsproblematiek en leesvaardigheid. Over deze toename zijn we in gesprek met de Enschedese basisscholen en de (dyslexie)aanbieders.

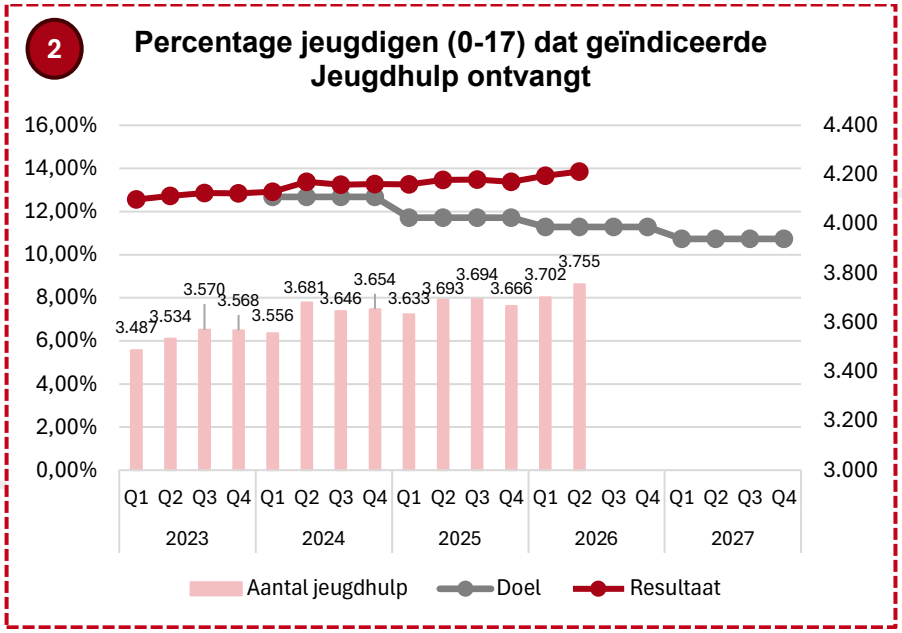
Daarnaast zien we dat in 2025 en 2026 door huisartsen en jeugdartsen meer verwezen is naar lichte ambulante jeugdhulp (individuele begeleiding). Daarom breiden we de inzet van praktijkondersteuners jeugd (POH-J) in de huisartsenpraktijken uit en maken we samenwerkingsafspraken met huisartsen. Door kennis en ondersteuning dichter bij de huisarts en in de wijk te organiseren, willen we voorkomen dat direct jeugdhulp wordt ingezet. Ook de coördinatoren externe verwijzers bespreken met verwijzers of lichte ondersteuning dichtbij kan worden geboden (zie Special).

Over meerdere jaren bezien lijkt de instroom stabiel. Een duidelijke daling is nog niet zichtbaar. Dit komt mede doordat de effecten van onze maatregelen pas op langere termijn optreden en enkele maatregelen nog in ontwikkeling zijn. Dit geldt onder meer voor het versterken van de pedagogische basis en de inzet op normaliseren.

De uitbreiding van specialistische hulp door de wijkteams is wel in uitvoering, maar bereikt momenteel vaker inwoners met (Wmo-)vragen over zelfstandig wonen, meedoen en functioneren in het dagelijks leven.

De ontwikkeling van de instroom kan echter niet uitsluitend worden verklaard vanuit de voortgang en effecten van de maatregelen (beleid) of demografische ontwikkelingen. Er is ook sprake van autonome groei. Dit is groei die niet aan deze factoren kan worden toegeschreven en samenhangt met bredere maatschappelijke ontwikkelingen. Het effect van de autonome groei is afzonderlijk moeilijk vast te stellen.

Bron: GIDSO regie/ ZorgNed juli 2026 en Kennispunt Twente

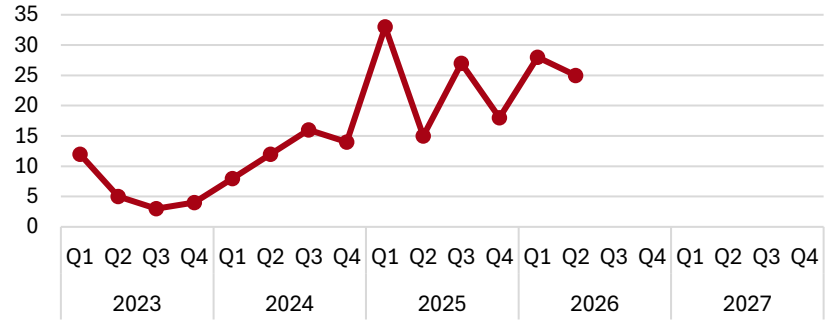

Deze indicator toont het percentage jeugdigen (0-17 jaar), als percentage van het totaal aantal jeugdigen (0-17 jaar) in Enschede, dat in een kwartaal jeugdhulp kreeg. In de grafiek is zichtbaar dat het percentage jeugdigen met geïndiceerde jeugdhulp toeneemt, terwijl het totaal aantal jeugdigen in Enschede afneemt. In 2026 zijn er ruim 660 jeugdigen minder dan in 2023.
Het aantal jeugdigen met jeugdhulp in 2024, 2025 en de eerste helft 2026 is gestegen ten opzichte van 2023. We zien vooral dat ondersteuningstrajecten langer duren, waarvoor we meer verlengingen moeten afgeven. We onderzoeken hoe jeugdhulp passend kan worden ingezet en tijdig kan worden afgerond om verlengingen te voorkomen (zie grafiek 3).

Als we de kwartalen vergelijken, zien we dat in de eerste helft van 2026 sprake is van groei in het totaal aantal jeugdigen met jeugdhulp ten opzichte van het eerste kwartaal 2025 en 2024. De toename is vooral zichtbaar bij ernstige dyslexie en lichte ambulante jeugdhulp (individuele begeleiding). We zijn hierover in gesprek met de betrokken partners en werken gericht aan maatregelen, waarmee we jeugdigen eerder, sneller en waar mogelijk korter en lichter ondersteunen en daarmee het beroep op jeugdhulp beperken (zie grafiek 1).
Bron: GIDSO regie (MO platform)/ ZorgNed juli 2026 en Kennispunt Twente

DOEL 2: BETER PASSENDE JEUGDHULP

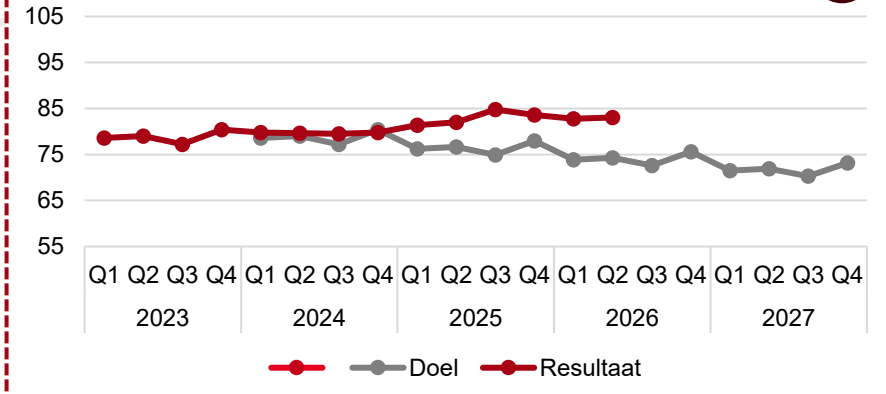
3

Deze indicator geeft het aantal jeugdigen aan die binnen 2 maanden na start van de zorg met hetzelfde zorgproduct naar een andere aanbieder door-geplaatst worden. Een laag aantal doorplaatsingen past bij het uitgangspunt dat jeugdigen direct passende ondersteuning ontvangen (matched care). In kwartaal 1 2025 is een piek te zien. Het jaar 2025 is een overgangsjaar voor de regionale inkoop. Doordat sommige aanbieders geen contract meer hadden, zijn jeugdigen in het eerste kwartaal van 2025 na overleg overgeplaatst naar een andere aanbieder. In het derde en vierde kwartaal van 2025 liggen de aantallen lager, maar nog boven het niveau van 2024. In het eerste halfjaar van 2026 is een hoger aantal doorplaatsingen zichtbaar dan in 2025. Met maatregelen als een verklarende analyse, meer expertise bij de wijkteams, meer regie bij complexe casuïstiek en beter luisteren naar de jeugdige en ouders zetten we in op direct passende zorg.

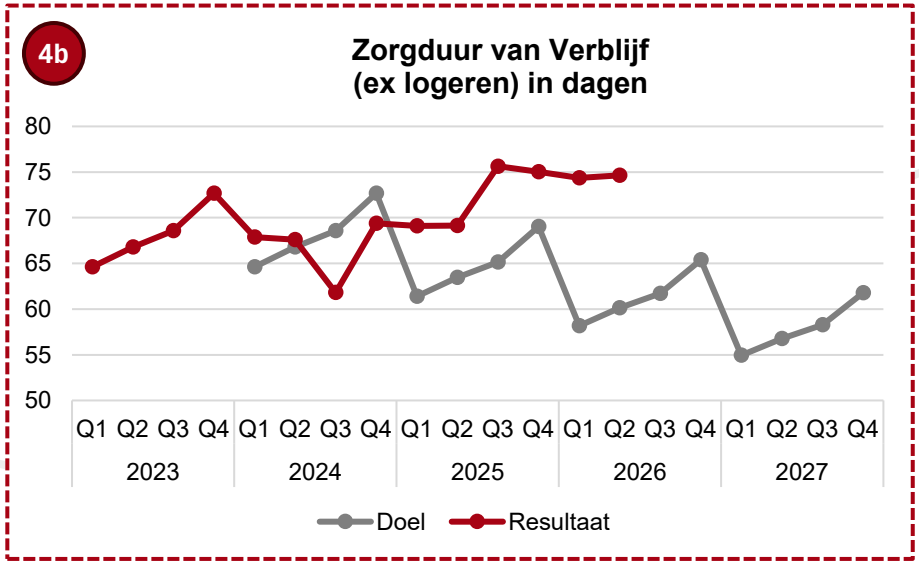
Bron: MO Gidso regie (MO platform)/ zorgned juli 2026

4a

Deze indicator laat het gemiddeld aantal dagen zien dat jeugdigen (alle leeftijden) met woonindicatie op grond van de Jeugdwet daadwerkelijk uitwonend zijn. De zorgduur per kwartaal is het daadwerkelijke aantal woondagen in een kwartaal. In het eerste kwartaal 2026 zien we een licht gestegen zorgduur ten opzichte van het eerste kwartaal van 2024 en 2025. De zorgduur blijft vanaf 2025 boven de streefwaarde. In 2026 lijkt de zorgduur te stabiliseren rond de 83 etmalen per kwartaal. Ons doel is om de zorgduur te laten dalen waar dat kan. Opgroeien in de eigen omgeving vergroot de kans op duurzame resultaten, aangezien jeugdigen verbonden blijven met hun gezin, netwerk, school en leefomgeving. Als jeugdigen echt niet (veilig) thuis kunnen wonen, vinden we het belangrijk dat ze op een woonplek verblijven met perspectief. Zo voorkomen we dat jeugdigen onnodig opnieuw moeten verhuizen.

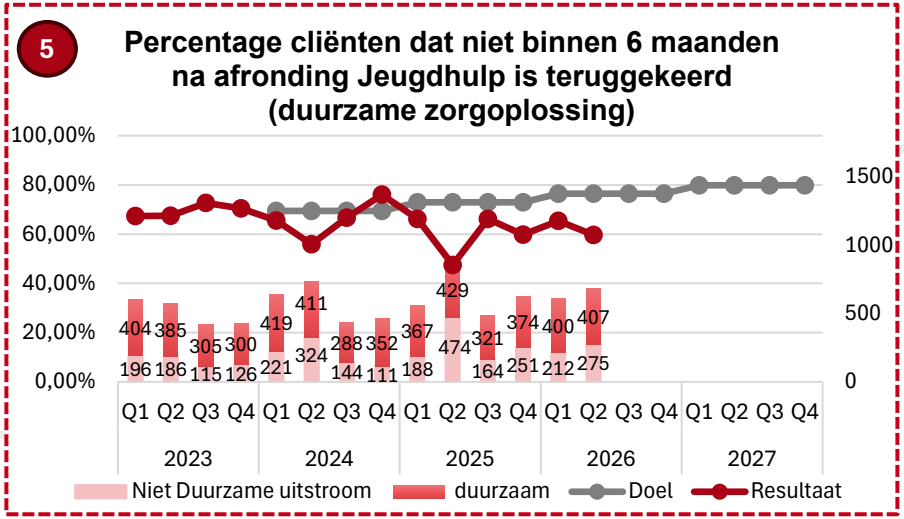
Bron: MO Gidso regie (MO platform)/ zorgned augustus 2026

Deze indicator laat het gemiddeld aantal dagen zien dat jeugdigen (alle leeftijden) met een verblijfsindicatie op grond van de Jeugdwet daadwerkelijk verblijven. De zorgduur per kwartaal is het aantal werkelijke verblijfsdagen in een kwartaal. Logeerverblijf blijft buiten beschouwing, omdat logeren voornamelijk in het weekend plaatsvindt en dit de gemiddelde verblijfsduur sterk verlaagt.
Sinds het derde kwartaal van 2024 neemt de zorgduur van verblijf toe. De sterke stijging in het derde kwartaal van 2025 hangt samen met de omzetting van oude naar nieuwe inkoopproducten. Het betreft dus een administratieve correctie, waardoor de zorgduur van verblijf zuiverder wordt weergegeven ten opzichte van de jaren 2023 en 2024.
We streven ernaar de zorgduur van verblijf te verkorten, zodat jeugdigen eerder thuis of zo dicht mogelijk bij huis passende ondersteuning ontvangen.

Vanaf 2025 ligt de verblijfsduur boven de streefwaarde. Dit hangt samen met de afname van het aantal jeugdigen in verblijf (zie grafiek 7), waardoor een kleinere groep jeugdigen met gemiddeld zwaardere en complexere problematiek resteert.
De verwachting is dat de verdere inzet van ambulante alternatieven voor verblijf, het functioneren van het regionale coördinatiepunt Wonen en Verblijf en de toenemende kwaliteit van het verblijf door kleinschalige verblijfsvoorzieningen van invloed zullen zijn op de zorgduur. Hierdoor zal de zorgduur van verblijf op termijn dalen. Dit vergt wel een gezamelijke aanpak met de zorgaanbieders en verwijzers, waarbij we regionaal monitoren en gezamenlijk duiden.
Ook het project ‘Geen kind de buurt uit’, stevige regievoering vanaf de start en een goede verklarende analyse zijn erop gericht om sneller passende ondersteuning in te zetten en de zorgduur van verblijf op termijn te verkorten.
Bron: MO Gidso regie (MO platform)/ zorgned augustus 2026

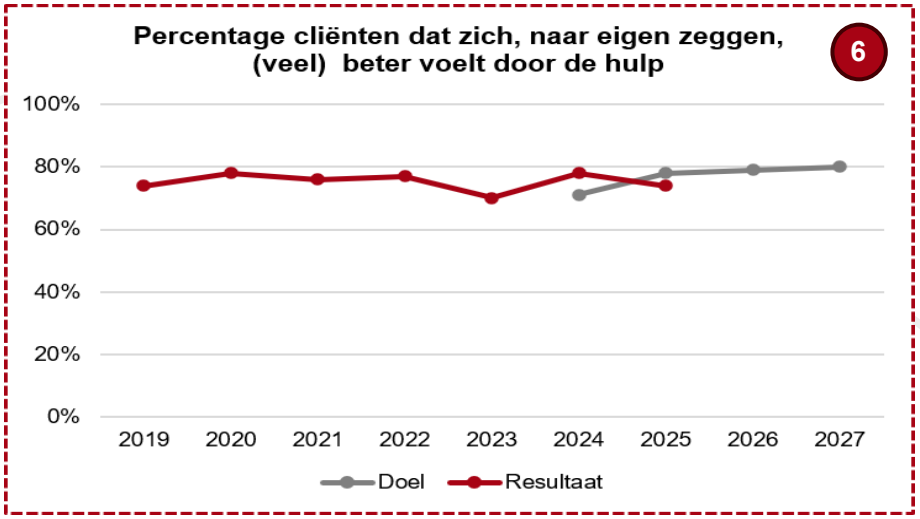
DOEL 2: BETER PASSENDE JEUGDHULP (VERVOLG)

Voor deze indicator kijken we iedere maand naar alle jeugdigen die binnen 6 maanden na afronding van de jeugdhulp terugkeren in jeugdhulp. De data van ieder kwartaal betreft dus de uitstroom van 6 maanden ervoor. De jeugdigen die in ieder geval 6 maanden lang niet opnieuw jeugdhulp nodig hadden, hebben een duurzame zorgoplossing gehad.

Over de afgelopen jaren zien we het percentage jeugdigen met een duurzame zorgoplossing afnemen. De uitschieters in het tweede kwartaal van 2024 en het tweede kwartaal van 2025 hebben administratieve oorzaken, zoals het effect van beëindigde zorgtoewijzingen door de overgang naar nieuwe producten. Een goede verklarende analyse moet helpen om vanaf de start beter te bepalen wat nodig is, zodat de kans op terugkeer in jeugdhulp kleiner wordt.

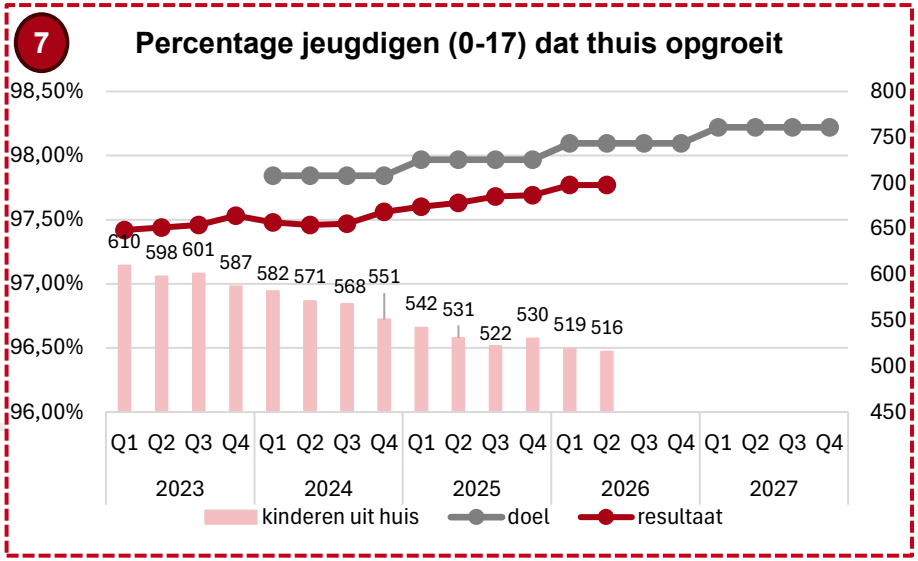
Bron: MO Gidso Regie (MO platform)/zorgned augustus 2026

Deze indicator toont het percentage deelnemers aan het cliëntervaringsonderzoek jeugd dat zich naar eigen zeggen (veel) beter voelt door de hulp. I&O Research voert het cliëntervaringsonderzoek jeugd aan het eind van ieder jaar uit. Via een steekproef worden jeugdigen en/of hun ouders uitgenodigd om een vragenlijst in te vullen over hun ervaringen. Het percentage jeugdigen en ouders dat aangeeft dat het door de hulp beter gaat, is de afgelopen jaren stabiel en ligt tussen de 74% en 78%. We streven de komende jaren naar een geleidelijke stijging van dit percentage. De verdere uitwerking van de maatregel om beter te luisteren naar de jeugdige en zijn ouders moet hieraan bijdragen.

Bron: cliëntervaringsonderzoek jeugd Enschede – I&O research 2025

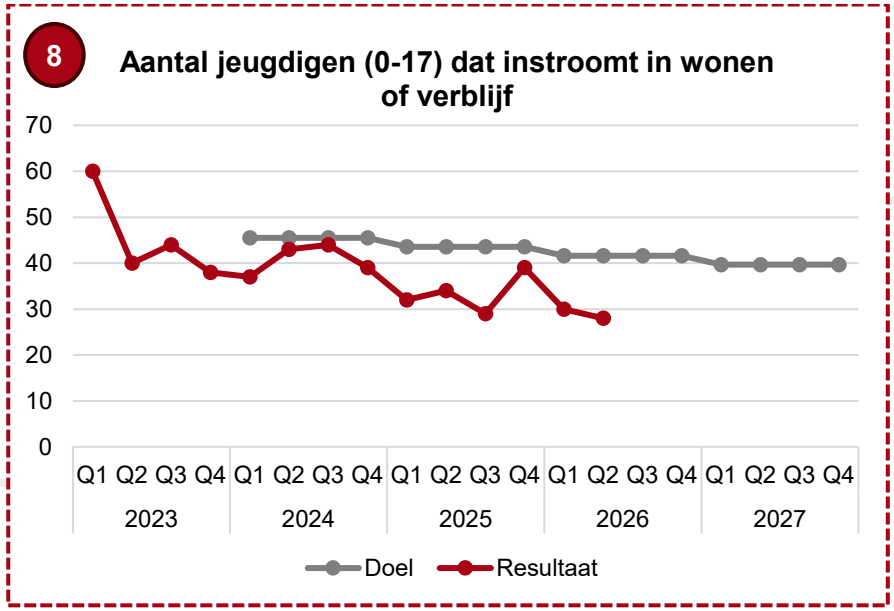
DOEL 3 MEER JEUGDIGEN GROEIEN ZO THUIS MOGELIJK OP

Deze indicator toont per kwartaal het percentage jeugdigen (0-17 jaar) dat thuis opgroeit. Het percentage jeugdigen dat thuis opgroeit stijgt in 2026 ten opzichte van 2025 en 2024, maar blijft nog iets onder het streefniveau. De stijging hangt mede samen met de afspraken uit de inkoop van 2025, waarin aanbieders ambulante alternatieven voor verblijf moeten aanbieden. Ook ondersteunt het regionale coördinatiepunt Wonen en Verblijf verwijzers bij het vinden van een passende verblijfsplek of ambulant alternatief.

Niet voor iedere jeugdige is thuis opgroeien mogelijk. Voor jeugdigen die zijn aangewezen op verblijf, is nu niet altijd tijdig de meest passende plek beschikbaar. Dit komt onder andere door het tekort aan pleegouders en de toenemende wachtlijsten voor verblijfsvoorzieningen. Deze knelpunten onderstrepen het belang van verdere inzet op ambulante alternatieven. Via de Prioritaire Agenda Jeugdzorg werken we regionaal aan ambulante alternatieven, passende gezinshuisplekken en toekomstbestendige pleegzorg. Lokaal ondersteunen we het pleegoudernetwerk en onderzoeken we de inzet van Mockingbird, zodat pleeggezinnen eerder ondersteuning krijgen en plaatsingen stabieler worden.

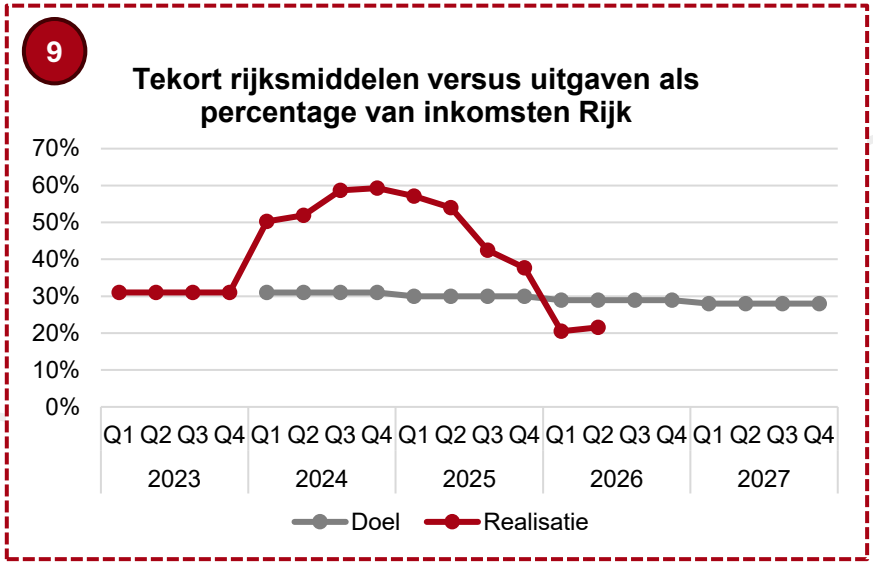
Bron: MO Gidso regie (MO platform)/ ZorgNed juli 2026 en KennispuntTwente (bevolkingscijfers)

Deze indicator toont het aantal jeugdigen (0-17 jaar) dat per maand instroomt in jeugdhulp in de categorie 'Wonen en Verblijf' en in de zes maanden daarvoor geen hulp in deze categorie ontving. De instroom in Wonen en Verblijf is in het eerste halfjaar 2026 lager dan in dezelfde periode van 2025 en 2024. Dit past bij de doelstelling om jeugdigen zoveel mogelijk thuis te laten opgroeien. De inzet op ambulante alternatieven voor verblijf in combinatie met de werkwijze van het regionale coördinatiepunt Wonen en Verblijf dragen hieraan bij.

In het vierde kwartaal van 2025 was tijdelijk sprake van een hogere instroom. Deze stijging deed zich vooral voor bij deeltijdverblijf (logeren) en kent een relatie met de schoolvakanties in dit kwartaal. De dagstructuur van jeugdigen valt tijdens vakantie weg, waardoor ouders vaker een beroep doen op logeeropvang voor tijdelijke ontlasting. *Bron: MO Gidso Regie (MO platform)/ZorgNed juli 2026*

DOEL 4: MINDER FINANCIEEL TEKORT

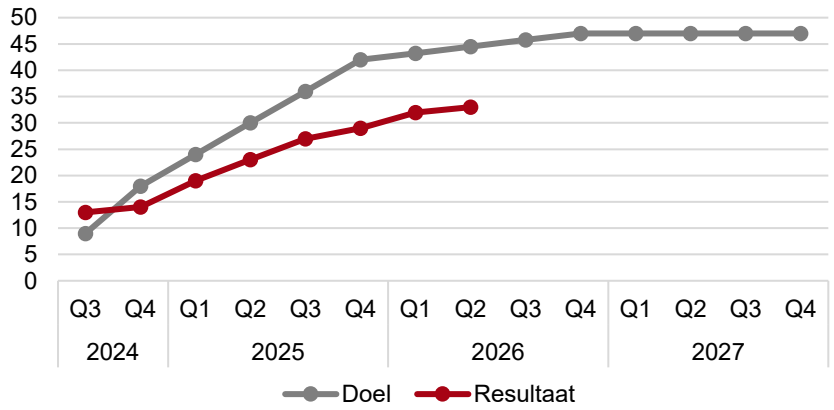
Deze indicator laat zien hoeveel verschil er is tussen de inkomsten van het Rijk en de verwachte uitgaven voor jeugdhulp in een jaar. Dat verschil drukken we uit in een percentage van de rijksinkomsten. De rijksinkomsten zijn niet meer één op één herleidbaar uit het gemeentefonds en daarmee afgeleid uit de bijdrage die de gemeente vanuit de algemene middelen bijpast. De verwachting is dat de maatregelen uit de strategienota op termijn voor een besparing gaan zorgen, maar we weten ook dat er sprake is van autonome groei. Het streven (grijze lijn) is een kleine daling van het tekort, zoals dat in 2023 aanwezig was.
In 2024 en deels in 2025 is het tekort verder opgelopen door hogere (autonome) uitgaven. Dit betekent dat we meer moeten bijpassen uit de algemene middelen en daarmee loopt het verschil op.

In de eerste helft 2026 zien we een daling van het tekort. Ten opzichte van 2025 en 2024 daalt het tekort zelfs onder de doellijn. Dat komt vooral door de incidenteel extra ontvangen bijdrage van het Rijk voor de jaren 2026 en 2027. Als het Rijk niet tot een structurele compensatie komt, zal dit tekort onherroepelijk weer oplopen.
De exploitatie laat in 2026 een tekort zien (zie ook hoofdstuk “actuele financiële situatie”). Dat tekort onstaat vooral door de autonome groei uit 2025 en de hogere tariefindexatie ten opzichte van de gemeentelijke indexatie in 2026. Buiten deze effecten is er sprake van een daling van de kosten, met name doordat minder jeugdigen onder toezicht zijn gesteld en uit huis zijn geplaatst.
Bron: financiële prognose jeugdhulp programmabureau sociaal domein en begrotingsinformatie jeugdhulp

UITVOERING VAN MAATREGELEN

10

Aantal maatregelen gestart in de praktijk

Deze indicator laat zien hoeveel maatregelen we in de praktijk zijn gestart.

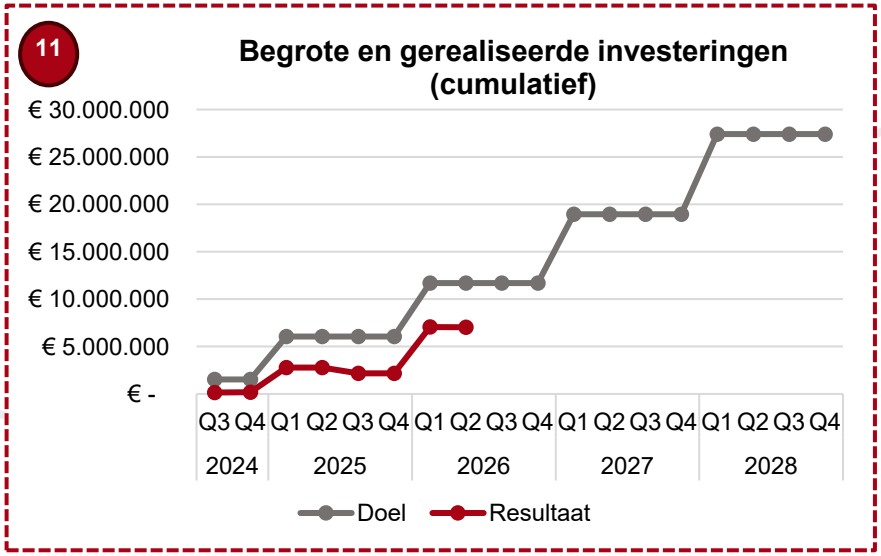
In ons voornemen is vastgelegd dat in de eerste helft van 2026 in totaal 45 van de 47 maatregelen in uitvoering zijn. Inmiddels zijn 33 maatregelen gestart in de vorm van pilots, implementatietrajecten of structurele inbedding in de reguliere werkzaamheden. Twaalf maatregelen lopen achter op de oorspronkelijke planning. Dit is veelal het gevolg van een bewuste fasering en prioritering binnen het totaal aan maatregelen.

Een aantal maatregelen maakt deel uit van bredere veranderopgaven, zoals het versterken van de pedagogische basis, het bevorderen van thuis opgroeien, normaliseren en het ontwikkelen van strategisch partnerschap. Deze opgaven vragen samenhangende keuzes over onder andere werkwijzen, samenwerking, verwachtingen en de rol van lokale en regionale partners. De langere doorlooptijd is daarmee niet uitsluitend een vertraging, maar ook een gevolg van de keuze om duurzame veranderingen zorgvuldig te organiseren.

Bron: Registratie voortgang maatregelen

INVESTERINGEN

11

Deze indicator laat het totaal aan feitelijke investeringen (o.a. vervangende zorginzet en personele inzet) zien ten opzichte van het begrote niveau van investeringen. Het gaat hier om de cumulatieve investeringen gedurende de implementatieperiode.

In 2026 zijn de investeringen gestegen als gevolg van de verdere uitbreiding van de wijkteams. Deze waren gepland voor 2025, maar uiteindelijk doorgeschoven naar 2026.

Ten opzichte van de streefwaarde blijven de investeringen nog achter. Er is bij een aantal maatregelen een bewuste keuze gemaakt om wat later in de tijd te starten (zie grafiek 10) en daardoor lopen de investeringen logischerwijs wat achter. Een aantal maatregelen zijn in ontwikkeling, maar leiden momenteel nog niet tot vervangende zorginzet, bijvoorbeeld maatregel 30 ‘Meer tussenvoorzieningen voor meer uitstroom uit verblijfshulp’. Tot slot geldt dat er ook een aantal maatregelen zijn waarvoor wel geïnvesteerd wordt, maar waar de investeringen uit een andere (voorliggende) dekkingsbronnen plaatsvinden, zoals de regionale maatregelen op het gebied van Wonen en Verblijf.

Bron: Strategienota Onze Jeugd Onze Zorg en CODA

WAT IS HET RESULTAAT VAN DE AFGERONDE MAATREGELEN?

In dit hoofdstuk beschrijven wij de afronding van de maatregelen. Deze maatregelen zijn succesvol doorlopen en hebben de beoogde resultaten opgeleverd. In eerdere rapportages zijn inmiddels tien maatregelen als afgerond gerapporteerd. In deze rapportage komen daar vijf afgeronde en/of ingebedde maatregelen bij.
We lichten toe welke vervolgstappen zijn gezet na vaststelling van de nota en hoe de structurele inbedding binnen beleid en/of uitvoering vorm heeft gekregen. Daarmee wordt inzichtelijk hoe de behaalde resultaten duurzaam worden geborgd.

MAATREGEL 14: GEZINNEN MET ZORGEN EERDER IN BEELD

Kinderen uit gezinnen met minder bestaanszekerheid doen relatief vaker een beroep op jeugdhulp. Daarom kijken we met deze maatregel of het welzijn van kinderen uit deze gezinnen binnen beleid en uitvoering voldoende zichtbaar is en waar nodig voorrang krijgt.

Een hulpvraag van een gezin kan op uiteenlopende plekken binnenkomen, bijvoorbeeld via Regionale Meld- en Coördinatiepunt (RMC), Werk en Inkomen, wijkteams, scholen, jongerenwerk of huisartsen. In deze maatregel is de veronderstelling dat er in de praktijk nog vaak geredeneerd wordt vanuit de eigen opdracht of de eigen wet- en regelgeving. Het risico is dan dat er onvoldoende wordt gekeken naar het gezin als geheel en naar de hulpvraag achter de eerste vraag, waardoor signalen over de kinderen of het gezin worden gemist.

Doel van de maatregel is om de bredere hulpvraag van gezinnen met minder bestaanszekerheid eerder te herkennen, zodat passende ondersteuning sneller kan worden ingezet en zwaardere jeugdhulp waar mogelijk wordt voorkomen. De maatregel bestaat uit twee onderdelen. Het eerste deel is toetsen of we in beleid rond inkomen, wonen en gezondheid voldoende aandacht geven aan huishoudens met en zonder kinderen. Het tweede deel is het versterken van de samenwerking tussen wijkwelzijn, Werk en Inkomen en verwijzers, zodat signalen eerder worden herkend en beter worden opgevolgd.

De maatregel is gestart met een verkenning via bureauonderzoek naar bestaand beleid, documentatie en data binnen de gemeente. Daarnaast zijn er diverse gesprekken gevoerd met relevante stakeholders, zoals leerplicht, wijkwelzijn, jongerencoaches, wijkteams en collega's van Werk en Inkomen en Gezondheid.

De verkenning laat zien dat we in het beleid rond inkomen, wonen en gezondheid aandacht hebben voor deze doelgroep. Ook zien we dat gezinnen via diverse acties inmiddels beter worden ondersteund. Hierbij is te denken aan de Twentse Belofte voor vroegtijdige schoolverlaters, het goede bereik van Stichting Leergeld voor gezinnen met kinderen in armoede of de voorrang voor gezinnen met kinderen bij schulden binnen het project 'Vroegsignalering'. Ook sluit het KCC van werk en inkomen (cluster dienstverlening) aan bij de wijkwijzers voor integrale samenwerking, hebben we jongerencoaches en een jongerenactieteam RMC.

Het tweede deel van de maatregel is gericht op de versterking van het wijkwelzijnswerk. Dit is binnen de bestaande subsidieafspraken opgepakt.

Op basis van deze verkenning concluderen we dat de beoogde acties binnen deze maatregel zijn uitgevoerd en in regulier werk zijn gepositioneerd. De maatregel wordt afgerond.

MAATREGEL 29: LOKAAL NETWERK VOOR WERVING EN ONDERSTEUNING VAN PLEEGGEZINNEN

Pleegouders geven kinderen die tijdelijk niet thuis kunnen wonen een veilige plek, rust en perspectief. Daarmee leveren zij een belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling van kinderen en aan de opgave van de gemeente om passende jeugdhulp en ondersteuning dichtbij te organiseren. Om pleegouders hierin te versterken, is het belangrijk dat zij kunnen terugvallen op herkenning, praktische steun en contact met andere pleegouders.

Het Pleegoudernetwerk Enschede is in 2024 opgericht door en voor pleegouders uit Enschede. Het netwerk verbindt pleegouders met elkaar en biedt een laagdrempelige plek voor ontmoeting, herkenning en praktische steun. Dit gebeurt via bijeenkomsten, een WhatsApp-groep, Facebook en e-mail.

De bijeenkomsten sluiten aan bij de behoefte van pleegouders. Ze gaan bijvoorbeeld over het delen van ervaringen, praktische ondersteuning of inhoudelijke thema's. De meerwaarde zit vooral in het contact met anderen die vergelijkbare situaties meemaken. Dat vergroot de steun rondom pleeggezinnen en helpt uitval te voorkomen.

Met het Pleegoudernetwerk versterken we de informele steun rond pleegzorg. Pleegzorg wordt daarmee niet alleen gezien als verantwoordelijkheid van individuele gezinnen, maar als een gezamenlijke opgave van gezinnen, netwerkpartners en gemeente. Dit draagt bij aan meer veerkracht en stabiliteit voor pleeggezinnen.

Met deze inzet maken we de maatregel structureel en bedden we het pleegoudernetwerk Enschede in binnen onze gemeente. Daarnaast onderzoeken we of het concept Mockingbird passend is voor Enschede. Mockingbird is een pleegzorgmodel waarin meerdere pleeggezinnen een vast netwerk vormen met ervaren pleegouders als steunpunt. Het doel is dat pleeggezinnen elkaar sneller ondersteunen, plaatsingen stabieler worden en uitval wordt voorkomen.

MAATREGEL 33: DREIGENDE UITHUISPLAATSINGEN VOORKOMEN MET TEAM ANDERS

We willen in Enschede kinderen zo veel mogelijk thuis laten opgroeien. Het voorkomen van uithuisplaatsingen is daarom een belangrijke doelstelling. Deze maatregel gaat over het beter inzetten van Team Anders in Enschede om uithuisplaatsingen van jeugdigen te voorkomen.

Team Anders is een regionaal multi-disciplinair team dat gezinnen begeleiding kan bieden, zodat een jeugdige niet uit huis of doorgeplaatst wordt naar een andere verblijfsvoorziening. Team Anders is regionaal per eind januari 2026 gestopt. Dit betekent dat het team in Enschede niet meer ingezet kan worden voor de beoogde doelen van deze maatregel.

Uit de analysefase van de maatregel blijkt wel dat het inzetten van ambulante alternatieven voor verblijf verbeterd kan worden. Deze bevindingen zijn meegenomen in de maatregelen rondom Verklarende Analyse, Coördinatiepunt

Wonen en Verblijf en de pilot 'Geen kind de buurt uit'. De maatregel is hiermee afgerond.

MAATREGEL 40: MEDEWERKERS UITWISSELEN OM PERSONEELSTEKORTEN TEGEN TE GAAN

De arbeidsmarkt in zorg en welzijn blijft krap, ook in Twente. De oorspronkelijke maatregel was gericht op het uitwisselen van medewerkers om tijdelijke personeelstekorten op te vangen middels een flex- en talentenpool. In de uitvoering bleek de term flex- en talentenpool te beperkt. Daarom is de maatregel doorontwikkeld tot het uitwisselingsprogramma ‘Verrijkt Vakmanschap’.

Verrijkt Vakmanschap biedt medewerkers de mogelijkheid tijdelijk bij een andere organisatie ervaring op te doen, hun vakmanschap te versterken en behouden te blijven voor het sociaal domein. Organisaties kunnen hiermee elkaar ondersteunen bij personeelstekorten, specifieke expertisevragen of re-integratie. De samenwerking met TROTZ (platform voor werken, leren en ontwikkelen binnen zorg en welzijn in Twente) ondersteunt dit. Door samen te investeren in vakmanschap worden niet alleen de betrokken organisaties versterkt, maar vooral ook de kwaliteit van ondersteuning aan inwoners verbetert.

Wijkteams Enschede en Jeugdbescherming Overijssel (JBOV) zijn hiermee in 2024 gestart. Zij vervullen een aanjagende en verbindende rol. Ze brengen partijen bij elkaar, vertalen praktijkervaringen naar een werkbare aanpak en houden de beweging van losse flexoplossingen naar breder vakmanschap vast. Dit levert leerervaringen op, onder meer over de overgang tussen het vrijwillig en gedwongen kader. Ook zijn maatwerkroutes ontstaan voor medewerkers, zoals tijdelijke detachering of overstap naar een organisatie waar hun deskundigheid en interesse beter passen.

Na de start met JBOV hebben de Wijkteams Enschede de verbreding actief opgepakt. Gesprekken met onder meer zorgaanbieders, gemeenten, Veilig Thuis Twente en Saxion laten zien dat er draagvlak is voor inzet bij re-integratie, tijdelijke inzet, deskundigheidsbevordering en behoud van specialistische expertise. Een actueel voorbeeld is de tijdelijke inzet van gedragswetenschappers vanuit JBOV bij Wijkteams Enschede. Die inzet is nodig bij complexe problematiek, risicotaxaties of ingrijpende beslissingen. De inzet via Verrijkt Vakmanschap geeft ruimte om structurele personele invulling zorgvuldig te organiseren.

Verrijkt Vakmanschap heeft ervoor gezorgd dat in plaats van concurrentie om schaarse professionals de organisaties samenwerken en investeren in kennis, kwaliteit en behoud van vakmensen. De komende periode wordt Verrijkt Vakmanschap verder verfijnd en geborgd. Wijkteams Enschede is de verbindende partij voor voortgang en kennisdeling. Hiermee is de maatregel afgerond.

MAATREGEL 47: JONGEREN EN OUDERS KRIJGEN EEN VASTE PLEK AAN TAFEL

We willen dat jongeren zich in onze gemeente gehoord, gezien en erkend voelen. Dat vraagt dat we niet alleen over jongeren spreken, maar ook met hen. Jongerenparticipatie is daarbij geen doel op zich, maar een middel om beleid en uitvoering beter te laten aansluiten op de leefwereld van jongeren.

Het oorspronkelijke doel is dat jongeren in de strategienota ‘Onze Jeugd, Onze Zorg’ een stem hebben in een aantal maatregelen, zodat deze maatregelen beter aansluiten bij de doelgroep.

Jongeren zijn inmiddels via Jong053, het jongerenteam van onze gemeente, betrokken bij een deel van de maatregelen. De maatregelen normaliseren en het opzetten van het netwerk Onze Jeugd, Onze Zorg zijn hier voorbeelden van
.
Begin 2026 is met Jong053 geëvalueerd hoe jongeren tot nu toe zijn betrokken bij de ontwikkeling en uitvoering van de maatregelen. Daarbij is gekeken wat goed ging, waar verbetering mogelijk is en welke lessen meegenomen kunnen worden. Uit de evaluatie komt naar voren dat jongeren de mogelijkheid waarderen om mee te denken over beleid en uitvoering. Wel vraagt de terugkoppeling over wat met hun inbreng gebeurt nog aandacht. Vanaf 2026 wordt hier bewuster op gestuurd binnen de uitvoering van maatregelen waarbij jongeren worden betrokken.

Ook in de werkwijze en documentatie heeft jongerenparticipatie een vaste plek gekregen. Binnen de nota is het niet langer een losstaand onderdeel, maar opgenomen in het reguliere proces van uitvoering, monitoring en verantwoording. Opdrachtnemers wegen per maatregel af of het betrekken van jongeren inhoudelijke waarde toevoegt. Dit gebeurt in overleg met de opdrachtgever. Door deze werkwijze heeft jongerenparticipatie binnen de nota een structurele plek gekregen. Daarmee is deze afzonderlijke maatregel afgerond.

WAT IS DE ACTUELE FINANCIELE SITUATIE?

FINANCIELE EINDEJAARSVERWACHTING 2026

Mutatie prognose

In de tussenrapportage 2026 is een verwacht exploitatietekort van 6,5 miljoen euro opgenomen, gebaseerd op de data t/m april 2026. In de rapportage tot en met juni wordt uitgegaan van een tekort van 7,6 miljoen euro. Dit is een verslechtering van ruim 1 miljoen euro. Deze mutatie ontstaat met name door hogere gemiddelde kosten van verblijf. De kosten voor het verblijf liggen hoger dan in april op basis van de declaraties werd verwacht. Er is geen sprake van een volumestijging.

Meicirculaire 2026

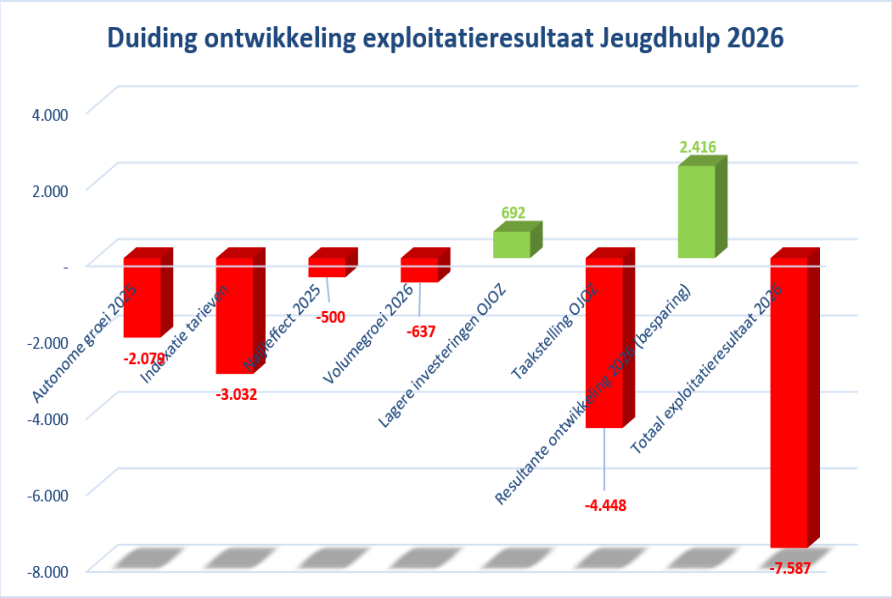
In de meicirculaire is een aanvullend nadeel ontstaan van 0,8 miljoen euro. Dit effect is nog niet verwerkt in de onderliggende prognose.

Het nadeel is enerzijds het gevolg van een landelijke foutieve berekening en verdeling van het effect uit de Hervormingsagenda Jeugd (0,1 miljoen euro) en anderzijds voor het uitnemen van middelen voor de Specifieke uitkering “niet beoogde jeugdzorgkosten” (jaren 2024 en 2025, 0,7 miljoen euro). Deze SPUK wordt gebruikt om gemeenten te compenseren vanuit niet beïnvloedbare (niet bedoelde) effecten vanuit het woonplaatsbeginsel voor kinderen met verblijf. Ook vanuit Enschede is een claim ingediend voor een aantal casussen. Recent is de beschikking ontvangen waardoor het effect voor Enschede beperkt blijft. Het feitelijke resultaat wordt meegenomen in de volgende rapportage.

Daarnaast beschikken we nog over een reserve Jeugdhulp. Hiermee worden enerzijds de noodzakelijke incidentele investeringen voor de strategienota Onze Jeugd, Onze Zorg mogelijk gemaakt en anderzijds kunnen exploitatietekorten hiermee (tijdelijk) overbrugd worden. Het exploitatieresultaat van 2025 is inmiddels volledig gecompenseerd uit deze reserve. Met inbegrip van deze onttrekking en de gelabelde investeringen voor de maatregelen uit de strategienota resteert er voor 2026 nog een saldo van 5,7 miljoen euro.

NADERE DUIDING EXPLOITATIERESULTAAT 2026

Het verwachte exploitatieresultaat voor 2026 kan als volgt uiteen gezet worden:

Er is sprake van:

- Doorwerking van de autonome groei in 2025 naar 2026 (-/- 2,1 miljoen euro). Deze groei is meegenomen in de begroting 2027;
- (Fors) hogere contractuele indexatie in 2026 dan de gemeentelijke loon- en prijscompensatie (-/- 3,0 miljoen euro). Ook dit knelpunt is meegenomen in de begroting 2027;
- Nagekomen verplichtingen uit 2025 (-/- 0,5 miljoen euro);
- Oplopende volumegroei van 0,6% (-/- 0,6 miljoen euro), gebaseerd op de feitelijke groei in 2026 (t/m juni) van het aantal jeugdigen dat een vorm van tweedelijns jeugdhulp nodig heeft. We zien een duidelijke daling van de groei ten opzichte van voorgaande jaren maar er is nog wel sprake van groei;
- Verdere autonome groei in 2026. Er is voor dit onderdeel geen cijfer opgenomen, omdat er vooralsnog geen formele informatie beschikbaar is rondom de autonome groei in 2026. De verwachting is dat in de tweede rapportage van de landelijke commissie van Van Ark deze informatie wel bekend is en daarmee meegenomen kan worden in de volgende rapportage over heel 2026. Autonome groei wordt vooraf in de begroting niet begroot;
- Minder uitgaven aan investeringen voor de maatregelen uit de strategienota Onze Jeugd, Onze Zorg (+0,7 miljoen euro), zie grafiek 11. Aanvullend geldt dat de investering in de uitbreiding van de wijkteams nog verder zuiver verdeeld moet worden over de budgetten Jeugdhulp en Wmo (‘Samen Leven, Samen Zorgen’). Deze investering vindt nu vooral vanuit het Jeugdhulpbudget plaats;
- De verwerkte taakstelling van ruim 4,4 miljoen euro op het budget voor Jeugdhulp als te verwachten opbrengst uit de maatregelen van de strategienota Onze Jeugd, Onze Zorg. Het gaat hier nu om maximum scenario, conform besluitvorming zomernota 2025.

Met inbegrip van bovengenoemde verklaringen resteert er een positief saldo van 2,4 miljoen euro. Dit saldo tezamen met de onderschrijding op de investeringen van de strategienota levert een besparingseffect op van 3,1 miljoen euro, terwijl de besparingsdoelstelling 4,4 miljoen euro is. Dat is dan wel exclusief een inschatting van landelijke autonome groei.

WAT BETEKENT DIT TEKORT VOOR 2027 EN VERDER?

Een aanzienlijk deel van het te verwachten tekort in 2026 is in 2027 afgedekt via het middelenkader van de begroting 2027. Daarnaast is de verwachting dat de investeringen en daarmee ook het rendement verder oplopen als meer maatregelen in uitvoering komen.
Inmiddels is wel het besluit genomen tot het verhogen van de financiële opbrengst vanaf 2026 (maatregelen zomernota 2025). Dat betekent voor de komende jaren de volgende oplopende reeks van het te verwachten financiële effect:

Nieuwe reeks OJOZ	2025	2026	2027	2028	2029	Later
Medium scenario	2.230	2.848	5.328	7.232	7.232	7.232
Verhoging effect maximum scenario *		1.600	600	1.600	1.600	1.600
Totaal taakstellende reeks OJOZ - nieuw	**2.230**	**4.448**	**5.928**	**8.832**	**8.832**	**8.832**

*Met inbegrip correctie lobby-opbrengst

Voor 2027 is echter nog geen verdere autonome groei begroot. Dit komt mede doordat de rijksmiddelen deze compensatie niet kennen. De verwachting is dat ook voor 2026 en 2027 er sprake zal zijn van autonome groei.

Na 2027 vervalt de incidentele compensatie vanuit het eerste advies van de commissie van Van Ark en wordt terug gevallen op de (geïndexeerde) bezuinigingsreeks uit de Hervormingsagenda Jeugd. Deze bezuinigingsreeks is daarnaast aangevuld met maatregelen rondom het beperken van trajectduur en het invoeren van een eigen bijdrage. Dit zal per saldo gaan om een daling van 14 miljoen euro ten opzichte van het begrotingsniveau in 2027.

Door de eenmalige compensatie over de jaren 2023 en 2024 beschikken we in ieder geval over een reserve om die extra kosten tijdelijk af te kunnen dekken tot aan het eerstvolgende rapportagemoment van de commissie Van Ark (en de uitkomsten van het advies van de commissie op de structurele ontwikkeling van het Jeugdhulpbudget).

SPECIAL:
SAMEN SCHERP OP
PASSENDE JEUGDHULP

SPECIAL: SAMEN SCHERP OP PASSENDE JEUGDHULP

In elke voortgangsrapportage brengen we een maatregel uit de strategienota Onze Jeugd, Onze Zorg onder de aandacht. Deze keer is dat maatregel 24: Scherpere afspraken met externe verwijzers voor goede afstemming en kostenbewust indiceren.

WAT HOUDT DE MAATREGEL OOK ALWEER IN?

Steeds meer jeugdigen krijgen jeugdhulp. Een aanzienlijk deel van deze hulp wordt ingezet via externe verwijzers, zoals huisartsen, jeugdartsen en gecertificeerde instellingen. Daarom is het belangrijk dat verwijzers, wijkteams en gemeente vanuit dezelfde uitgangspunten werken: passende hulp, zo dichtbij mogelijk en niet zwaarder dan nodig.

Binnen deze maatregel werken twee coördinatoren en een SKJ-geregistreerde consulent externe verwijzers (CEV-ers) samen. De coördinatoren externe verwijzers onderhouden het contact met huisartsen, jeugdartsen, gecertificeerde instellingen, aanbieders en wijkteams. Zij beantwoorden vragen, bespreken ontwikkelingen en signalen uit de praktijk en helpen partijen elkaar beter te vinden. Bovendien kennen de coördinatoren externe verwijzers het lokale zorglandschap goed, waardoor algemene voorzieningen beter worden meegenomen in externe verwijzingen. De SKJ-geregistreerde consulent externe verwijzers ondersteunt bij complexe aanvragen door inhoudelijk mee te kijken naar de noodzaak, doelen en passende inzet van jeugdhulp. Samen zorgen zij ervoor dat verwijzingen beter aansluiten bij de hulpvraag van jeugdigen en gezinnen én bij de beschikbare ondersteuning in Enschede.

WAT BEREIKEN WE HIERMEE?

Door eerder met elkaar in gesprek te gaan over verwijzingen, begrijpen we beter wat er in de praktijk gebeurt. Daardoor kunnen we samen scherper kijken naar welke ondersteuning nodig is. Soms betekent dit dat specialistische jeugdhulp passend is, soms kan lichtere hulp, steun vanuit het netwerk of een algemene voorziening beter aansluiten en soms blijkt dat hulp vanuit een andere wet moet worden ingezet. Zo voorkomen we dat jeugdigen onnodig zware of langdurige zorg krijgen. Ook voorkomen we dubbele inzet of aanvragen die niet goed aansluiten bij wat de verwijzer heeft bedoeld. Wat nodig is voor een jeugdige of gezin blijft mogelijk. De inzet is juist om hulp passender te maken en beter te laten aansluiten bij de afgesproken kaders.

Deze aanpak helpt ook om de kosten van jeugdhulp beter beheersbaar te houden. Dat is belangrijk, omdat de vraag naar jeugdhulp blijft groeien en de druk op het stelsel toeneemt. De ervaringen en signalen van de coördinatoren en consulent externe verwijzers gebruiken we om afspraken met verwijzers verder te verbeteren en waar nodig te actualiseren.

Twee externe verwijzers van Jeugdbescherming Overijssel (JBOV) over de werkwijze:

"Het laagdrempelige contact met de CEV-ers van Enschede werkt prettig. Ze kennen de regionale inkoopafspraken goed, denken mee en delen regelmatig hun ervaringen uit de dagelijkse praktijk. Daardoor zijn we ons er nog bewuster van geworden dat we bij verwijzingen niet alleen naar de inhoud van de zorg moeten kijken, maar ook oog moeten houden voor de kosten."

"In het begin moest ik wel even wennen aan de vragen die de CEV-ers stelden. Maar door samen naar antwoorden te zoeken, ben ik beter gaan begrijpen waarom die informatie nodig is. Het helpt mij om verwijzingen completer en concreter te formuleren. Dat zorgt volgens mij voor meer wederzijds begrip en een soepeler aanvraagproces."

WAT GAAN WE PRECIES DOEN?

De coördinatoren en consulent externe verwijzers investeren in duurzame relaties met huisartsen, jeugdartsen en gecertificeerde instellingen. Door regelmatig contact, werkbezoeken en overleg over signalen uit de praktijk ontstaat beter zicht op wat er speelt en kunnen vragen of knelpunten sneller worden besproken.
Bij verwijzingen kijken de coördinatoren externe verwijzers naar de doel- en rechtmatigheid van de aanvraag. Daarbij staat steeds centraal welke ondersteuning nodig is voor de jeugdige of het gezin, of de doelen voldoende concreet zijn en of de gevraagde hulp past binnen de gemaakte afspraken.
Daarnaast werken we aan een actuele sociale kaart. Zo maken we beter zichtbaar welke algemene voorzieningen beschikbaar zijn en wanneer deze een passend alternatief kunnen zijn voor specialistische jeugdhulp.

WAAR ZIJN WE TROTS OP?

In korte tijd hebben de coördinatoren en consulent externe verwijzers een stevig netwerk opgebouwd. Externe verwijzers weten hen steeds beter te vinden voor overleg, advies en ondersteuning. Daardoor ontstaat meer wederzijds begrip over ieders rol en verantwoordelijkheden.
We zien ook dat deze manier van werken leidt tot een duidelijke vermindering van zorgkosten. In de eerste helft van 2026 ging het al om een bedrag van ruim een miljoen euro aan aangevraagde, maar niet-toegewezen jeugdhulp. Sinds de start van deze werkwijze loopt dit op tot een bedrag van meer dan twee miljoen euro. Belangrijk is dat dit niet is bereikt door kinderen en gezinnen noodzakelijke hulp te onthouden. Het resultaat ontstaat doordat we samen scherper kijken naar wat nodig is, onnodige of dubbele inzet voorkomen en gemaakte afspraken beter naleven.
Tot slot zijn we trots op de brugfunctie die de coördinatoren en consulent externe verwijzers vervullen. Zij verbinden externe verwijzers, wijkteams, aanbieders en gemeente met elkaar. De kennis en signalen die zij ophalen, helpen niet alleen externe verwijzers, maar dragen ook bij aan de verdere ontwikkeling van onze lokale toegang en werkwijze. Daardoor versterken we stap voor stap de samenwerking rond jeugdigen en gezinnen.

"De korte en toegankelijke lijnen met de gemeente Enschede worden door onze behandelaren en procesondersteuners als heel waardevol ervaren. We kunnen snel en concreet informatie uitwisselen, zowel over de inhoud van de zorg als over het aanvraagproces." - een jeugdzorgaanbieder

"Het is mooi om te zien hoeveel je vanuit deze functie kunt bijdragen aan passende en rechtmatige jeugdhulp. Dat doen we niet alleen door mee te denken, maar ook door onze kennis te delen met verwijzers en aanbieders, bijvoorbeeld over beschikbare algemene voorzieningen. We zijn kritisch waar nodig, maar leggen altijd uit waarom we iets vragen. Juist daardoor versterken we de samenwerking met verwijzers en jeugdhulpaanbieders." - de coördinator Externe Verwijzers van de gemeente Enschede

BIJLAGE 1: TOTSTANDKOMING INDICATOREN

In deze bijlage lichten we toe hoe de indicatoren tot stand zijn gekomen en welke wijzigingen in 2026 zijn doorgevoerd. Deze keuzes dragen bij aan een actueler en betrouwbaarder beeld, maar kunnen de vergelijkbaarheid met eerdere rapportages beïnvloeden.

- Er is gekozen voor een beperkte set van indicatoren op de hoofddoelstellingen. We vergelijken de waarde van iedere indicator steeds met een streefcijfer.
- Bij de bespreking van de voorgaande rapportages in de raad is aangegeven dat een aantal relatieve indicatoren weinig gevoel geeft over (de ontwikkeling van) absolute cijfers. Bijvoorbeeld het percentage jeugdigen dat instroomt of het percentage jeugdigen dat thuis woont. In de voorliggende rapportage is bij 4 indicatoren (1, 2, 5 en 7) een absoluut cijfer toegevoegd. Om de betreffende grafieken leesbaar te houden is voor de absolute cijfers de schaal van de as waar nodig aangepast.
- De cijfers worden gepresenteerd in kwartaalgrafieken. Dit biedt actuele inzichten, maar kent ook beperkingen in de onderlinge vergelijkbaarheid. Zo kunnen de cijfers van juni 2026 lager uitvallen, omdat de declaraties nog niet geheel zijn meegenomen (declareren gaat maandelijks achteraf). Dit vraagt om enige nuance bij de interpretatie.
- Begin 2026 heeft een vergaande automatisering van de monitoring plaatsgevonden en is gekozen voor het loslaten van vaste peilmomenten (data die niet meer verandert als deze zijn gemeten). Dit heeft geleid tot de volgende aanpassingen:

1. De data is met terugwerkende kracht gewijzigd. De streefwaarden op basis van de nulmeting 2023 zijn vervolgens geactualiseerd op basis van de aangepaste data. Dit zorgt voor een actueler beeld van de data.
2. De leeftijd aanduiding 0-17 jaar is scherper gemeten in de data, waardoor de doelgroep beter wordt weergegeven.
3. Voor Wonen en Verblijf is er bij de vorige inkoop (>2024) gekozen om een globalere vertaling te maken naar een nieuwe indeling Wonen of Verblijven. Dit sorteert enig effect ten opzichte van de monitor 2025, waarbij handmatig op productniveau de omzetting van “oud” naar “nieuw” is gemaakt.
4. We hebben in deze rapportage Verblijf uitgebreid met crisisverblijf en het zogenaamde Landelijk Transitiearrangement (LTA), zodat we alle verblijfszorg meenemen.
5. De maatregelhulp (Jeugdbescherming en Jeugdreclassering) is in deze rapportage niet meer meegenomen. Gemeten wordt de geïndiceerde jeugdhulp, zoals deze is ingekocht. Overigens wordt bij maatregelhulp in 88% van de jeugdigen ook geïndiceerde jeugdhulp ingezet. Het effect is dus gering.

6. Alleen voor financiële indicatoren en de indicatoren over zorgduur wordt gemeten met jeugdhulpdeclaraties. De andere indicatoren worden gemeten met behulp van zorgtoewijzingen. Hierdoor treedt een kleine verandering op. Dit is bijvoorbeeld te zien bij indicator 7: ‘Het percentage jeugdigen dat thuis opgroeit’.
7. Voor de indicatoren die gemeten worden met behulp van jeugdhulpdeclaraties hebben we de data uit augustus genomen in plaats van juli. Deze keuze is gemaakt omdat declaraties pas een maand na de geleverde jeugdhulp bij de gemeente worden ingediend. Dit geeft een completer en zuiverder beeld.
8. Per Indicator wordt aangegeven als er sprake is van substantiële effecten ten opzichte van de monitor 2025.

GEMEENTE ENSCHEDE

Teksten Strategie en beleid Sociaal en
Programmabureau Sociaal
Datum November 2026
Aan dit document kunnen geen rechten worden ontleend

ENSCHEDE